

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság
4.Bf.65/2014/9.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2014. év május hó 8. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt a vádlott ellen indult büntető ügyben a Budapest Környéki Törvényszék 20.B.22/2012/57. számú ítéletét megváltoztatja.

Az elsőfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség összege helyesen: 231.330,- (kettőszázharmincegyezer-háromszázharminc), mely összegből köteles a vádlott 200.825,- (kettőszázezer-nyolcszázhuszonöt) forintot az állam javára megfizetni, míg a fennmaradó 30.505,- (harmincezer-ötszázöt) forintot az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárás során felmerült 10.160,- (tízezer-százhatvan) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles az állam javára megfizetni.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A Budapest Környéki Törvényszék a 2013. év november hó 22. napján kihirdetett 20.B.22/2012/57. számú ítéletével a vádlottat testi sértés büntette (Btk. 164. § (1) és (8) bekezdés I. fordulata) miatt 3 év börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Megállapította, hogy a vádlott a büntetés kitöltésének kétharmad részét követően feltételes szabadságra bocsátható.

Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség részbeni megfizetésére, míg a fennmaradó bűnügyi költségről megállapította, hogy azt az állam viseli.

Az ítélet ellen az ügyész a büntetés súlyosítása érdekében, míg a vádlott és a védője felmentésért jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.482/2013/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság döntően a perrendi szabályok megtartásával folytatta le az eljárást, azonban a fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint helytelenül értékelte a 2011. év április hó 18. és 21. napján készült rendőri jelentések tartalmát a bizonyítékok sorában, hivatkozva a Be. 168. § (1) bekezdésében foglaltakra, illetve a Be. 78. § (4) bekezdésében rögzítettekre.

Mindezek alapján indítványozta az ítélőtábla a rendőri jelentések tartalmát rekeszse ki a bizonyítékok sorából az erre vonatkozó ítéleti indokolási részekkel együtt.

Az elsőfokú bíróság ezen túlmenően az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a mérlegeléséről számot adott és megalapozott tényállást állapított meg. Ezen tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette a bűncselekményt.

Ellenben az ügyészi álláspont szerint a büntetés kiszabása körében nem tekintette súlyosító körülménynek azt, hogy a vádlott felfüggesztett büntetés, illetőleg büntetőeljárás hatálya alatt követte el a terhére rótt cselekményt, továbbá nem indokolta, hogy a középértékű a büntetés kiszabása során miért tért el. Mindezekkel együtt az ügyészség indítványozta, hogy a vádlottal szemben lényegesen hosszabb tartamú fő-, és ehhez igazodó mellékbüntetést szabjon ki az ítélőtábla, egyebekben pedig hagyja helyben az ítéletet.

A védő a nyilvános ülésen kifejtette, hogy a sértett vallomása, szemben az elsőfokú bíróság megállapításával, nem volt következetes, a rendelkezésre álló további vallomásokkal is ellentmondásba került. Téves az a megállapítása is a törvényszéknek, hogy a mentő tanúk azért tettek ilyen tartalmú vallomást, mert féltek a vádlottól, holott az eljárás során gyanú sem merült fel arra vonatkozóan, hogy a vádlott vagy a családja bárkit megfenyegetett volna. Ráadásul a sértett édesapja és testvére is lényegében a vádlottat védték a vallomásaikkal.

Összességében a védő szerint kétséget kizáró bizonyossággal nem lehet megállapítani azt, hogy a vádlott követte volna el a bűncselekményt, ezért elsődlegesen bizonyítottság hiányában a vádlott felmentésére tett indítványt, míg másodlagosan a kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését kérte, figyelemmel a négy kiskorú gyermekére, illetve az egészségi állapotának romlására és az időmúlására.

A vádlott előadta a nyilvános ülésen, hogy a vesebetegsége romlott, a családi élete tönkre ment, és utolsó szó jogán a védőjéhez csatlakozott azzal, hogy nem ő vágta fejbe a sértettet.

A Fővárosi Ítélőtábla a kétoldalú perorvoslatok alapján eljárva a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során megállapította, hogy a törvényszék a perrendi szabályokat az eljárása során megtartotta, azonban a tanúkat a tárgyaláson történő kihallgatásuk során szükségtelenül figyelmeztette a mentő körülmény elhallgatásának következményeire, tekintettel arra, hogy 2011. év március hó 1. napjától hatályosan erre már nem kell kioktatni a tanúkat. Ezen kisebb eljárási szabálysértésnek azonban az ügy érdemi felülbírálatára kihatása nincs.

Nem értett egyet a Fővárosi Ítélőtábla a fellebbviteli főügyészség azon álláspontjával, mely szerint a bizonyítékként értékelt rendőri jelentéseket a másodfokú bíróságnak a bizonyítékok sorából ki kellene rekesztenie. Az ítélőtábla

rámutat arra, hogy a rendőri jelentés egy okirati bizonyíték, amely Be. 301. § (2) bekezdése értelmében tárgyalás anyagává tehető. Egy bűncselekmény helyszínén végzett információgyűjtés során a nyomozó hatóság eljáró tagja köteles jelentésben rögzíteni az általa megismert adatokat. Így azt is, amit adott esetben az információgyűjtés során a megkérdezett személyek a cselekménnyel kapcsolatban elmondanak. Kétségtelen, hogy egy rendőri jelentésbe foglalt nyilatkozat nem helyettesítheti az adott személy büntetőeljárási törvénynek megfelelő kihallgatását. Ezért a Be. 168. § (1) bekezdése kifejezetten arról rendelkezik, hogy a gyanúsított és a tanú kihallgatásáról, illetve szembesítésről jelentés nem készíthető. Ezen tiltó rendelkezésnek - egyebek mellett - nyilvánvalóan az az oka, hogy a jelentések felvételekor, az információgyűjtéskor nem történik meg a megfelelő törvényes kioktatása a meghallgatott személynek, így nem áll módjában a kérdéses nyilatkozatot elolvasni, ellenőrizni, aláírni, stb., így az alapvető eljárási jogait sem gyakorolhatja. Az is egyértelmű azonban, hogy az ilyen jellegű információgyűjtés nem azonosítható a tanúkihallgatással, illetve szembesítéssel, a nyomozó hatóság tagja nem is ekként járt el ezen esetekben. Az, hogy a megismert információkat a jelentésben rögzítették nem törvénysértő, hanem jogszabályszerű eljárás, azonban mindezek bizonyítékkénti értékelésénél kellő mérséklettel és a szűk körű felhasználhatóságot szem előtt tartva kell eljárni. A nyomozó hatóság eljárása tehát nem tekinthető a Be. 78. § (4) bekezdése szerinti olyan tilalmazott eljárásnak, amely miatt a kérdéses rendőri jelentéseket a bizonyítékok sorából ki kellene rekeszteni.

Az elsőfokú bíróság az ügyfelderítési kötelezettségének megfelelően eleget tett, a rendelkezésre álló bizonyítékokat a tárgyaláson megvizsgálta, azokat értékelte és a mérlegeléséről számot adott, indokolási kötelezettségét teljesítette.

Az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenysége kétségkívül bonyolult, helyenként nehezen érthető körmondatokat tartalmazó volt, azonban rendkívül részletesen elemezve, valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot értékelési körébe vonta.

Észlelte és lényegében valamennyi esetben feltárta az egyes vallomások közötti, de a vallomásokon belüli ellentmondásokat is, és amennyire lehetséges volt azokat fel is oldotta.

A számos egymásnak ellentmondó vagy annak tűnő vallomás vizsgálatakor helytálló érveléssel találta meg azt a közös nevezőt, amely alapján a tényállást meg lehetett állapítani. Az ilyen típusú garázda cselekmények esetében az ügy jellegéből, körülményeiből fakadóan, általánosnak mondható, hogy nem fedik egymást a vallomások, és nem csak egymással szemben álló felek, hanem akár az azonos érdekkörbe tartozók vallomásai sem. Ez a megállapítás független attól, hogy jelen ügyben mindössze egyetlen vádlott szerepel az általa elkövetett életveszélyt okozó testi sértés büntette miatt.

A védői érveléssel szemben helytálló az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a sértett alapvetően következetes terhelő vallomást tett az eljárás során, és ugyancsak helyesen ismerte fel, hogy 1. számú és 2-es számú tanú vallomásai a

meglévő ellentmondások ellenére is egymást kiegészítik, illetve kölcsönösen alátámasztják és a sértett, valamint 3-as számú és 4-es számú tanú vallomásait is figyelembe véve együttesen értékelve megállapítható a vádlott cselekvősége, elkövetői minősége.

Az eltérő vallomásokból egyébként az a következtetés is egyértelműen levonható, hogy a terhelő vallomást tevők nem beszéltek össze egymással, illetve érzékelhető az is, hogy amennyiben ilyen súlyú bántalmazás, illetve sérülés nem történt volna, akkor a sértetti oldal sem kezdeményezett volna hatósági eljárást. Egyebekben az is megállapítható, hogy a vádlotti védekezés következetlen volt. Nem alaptalan a törvényszéknek a félelemmel, illetve a mentő vallomást tevő tanú érdekeltiségével kapcsolatos álláspontja, annak indokai kiderülnek az ítélet indokolásából.

Mindezek alapján a törvényszék mérlegeléssel megállapított tényállása megalapozott volt, azt mindössze az erkölcsi bizonyítvány adataival kellett kiegészíteni a Be. 352. § (1) bekezdés a/ pontjára alapítottnan:

- A vádlottat a Monori Járásbíróság a 2013. év június hó 19. napján jogerős 18.B.186/2010/36. számú ítéletével 2 rb. lopás büntette miatt, mint különös visszaesőt, 3 év 6 hónap börtönbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte, egyben elrendelte a Monori Városi Bíróság 13.B.808/2004/69. számú ügyében kiszabott 2 év börtönbüntetés végrehajtását.
- A Monori Járásbíróság a 18.Bk.125/2013/6. számú, 2013. év szeptember hó 18. napján, a Budapest Környéki Törvényszék 1.Bkf.775/2013/3. számú határozatával, jogerőre emelkedett összbüntetési ítéletével a szabadságvesztés tartamát 4 év 1 hónap 15 nap börtönben állapította meg. Az összbüntetésbe foglalt alapítéletek a Monori Városi Bíróság 6.B.266/2008/47. számú, illetve a Monori Járásbíróság 18.B.186/2010/36. számú jogerős ítéletei.
- A vádlottat a Monori Járásbíróság a 2013. év szeptember hó 23. napján jogerős 5.B.175/2011/25. számú ítéletével lopás vétsége és súlyos testi sértés büntettének kísérlete miatt 2 év 4 hónap börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- A Monori Járásbíróság a 18.Bk.120/2013/2. számú, 2013. év november hó 6. napján, a Budapest Környéki Törvényszék 1.Bkf.724/2013/10. számú határozatával, jogerőre emelkedett összbüntetési ítéletével a szabadságvesztés tartamát 4 év 1 hónap 8 nap börtönbüntetésben állapította meg. Az összbüntetésbe foglalt alapítéletek a Monori Városi Bíróság 12.B.551/2002/163. számú, a Budakörnyéki Bíróság 4.Fk.439/2003/29. számú, továbbá a Monori Városi Bíróság 6.B.153/2006/24. számú és a Monori Városi Bíróság 13.B.808/2004/69. számú jogerős ítéletei.
- A vádlottat a Monori Járásbíróság a 2014. év február hó 10. napján jogerős 18.B.626/2011/51. számú ítéletével 3 rb. lopás büntette és lopás vétsége, valamint súlyos testi sértés büntettének kísérlete miatt 2 év 10 hónap börtönbüntetésre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Ezen előzményi adatokkal kiegészített tényállás megalapozott és mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hibáktól, így a másodfokú eljárásban irányadó és a felülbírálat alapját képezi.

A törvényszék az irányadó tényállás alapján okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére és törvényesen minősítette a vádlott terhére megállapított bűncselekményt is.

Ellenben a bűncselekmény jogi indokolása kisebb mértékben kiegészítésre, illetve részben ellentmondásos megállapításai miatt pontosításra szorul.

Mindenekelőtt a Btk. 8. §-a kapcsán rögzíti azt az ítélet 11. oldalán, az utolsó előtti bekezdésben írtakat -, hogy nem csak az követi el gondatlanságból a bűncselekményt, aki előre látja a cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik elmaradásukban (ez a luxuria, azaz a tudatos gondatlanság), hanem az is, aki a következmények lehetőségét azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja (ez a negligencia, azaz a hanyag gondatlanság). Jelen esetben mindezt, ahogyan az elsőfokú bíróság is rögzítette, az életveszélyes eredmény miatt kellett különös gonddal vizsgálni.

Egyetértett azzal az ítélet 11. oldalán, hogy a vádlott által a bántalmazás során használt karó adott erővel történő használata egyértelműen a testi sértés szándékát jelezte a vádlott részéről.

Amellett azonban, hogy az elsőfokú bíróság az életveszélyes eredmény tekintetében a vádlott gondatlanságát állapította meg, nem volt egyértelmű, hogy ez a gondatlanság a tudatos vagy hanyag gondatlanság formájában jelentkezett, illetve az ítélet indokolásának 12. oldalán a második és a harmadik bekezdésben foglalt jogi indokolásból az eshetőleges szándékkal elkövetés is alappal felmerülhetett.

Az ítélet 11. oldalán a tudatos gondatlanság kapcsán rögzíti, hogy ezen formája a gondatlanságnak már csak azért sem állapítható meg, mert az irányadó tényállás mellett fel sem merülhet a könnyelmű bizakodás a cselekmény lehetséges következményeinek előrelátása esetén, arra a vádlottnak semmilyen alapja nem lett volna. Ebben az esetben az eshetőleges szándékkal történő elkövetés merülhetne fel, mint ahogyan az említettek szerint az elsőfokú bíróság jogi indokolásának értelmét tekintve az fel is merült. Ezen indokolás szerint ugyanis, a vádlott tisztában volt azzal, hogy a halántékra irányuló ütések következtében a sértett agya megsérülhet, ám ezzel nem törődve hajtotta végre a bántalmazást, amelynek az eredményeképpen a sértett életveszélyes sérülése be is következett. Ez az érvelés, valójában a Btk. 7. §-a szerinti eshetőleges szándékkal történő elkövetést fedi le, mely szerint szándékosan követi el a cselekményt, aki cselekményének következményeit kívánja, vagy annak következményeibe belenyugszik.

Az ítélet 11. oldalán azzal szemben az elkövetés körülményeit értékelve - ahogyan azt a törvényszék egyébként az ítéletében megállapította - azt emeli ki, hogy az adott

eszközzel a fejre mért egyetlen, a nagyot lényegesen megközelítő erejű ütés esetében a vádlott a súlyosabb következmények (életveszélyes sérülés) lehetőségét azért nem látta előre, mert a tőle elvárható figyelmet, körültekintést elmulasztotta.

Ekként az életveszélyes eredmény tekintetében a vádlottat hanyag gondatlanság terheli.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal az új Btk., a 2012. évi C. törvény alkalmazását illetően, figyelemmel arra, hogy a Kúria a 4/2013. BK. véleményben azt az álláspontot fogadta el, hogy „határozott tartamú szabadságvesztés esetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény (Btk.) 2. § (1)-(2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik. Megváltozása alapot ad - enyhébb elbírálás címén - a módosító törvény alkalmazására.”

A büntetés kiszabása során értékelendő bűnösségi körülményeket lényegében helyesen számba vette az elsőfokú bíróság, azonban a súlyosító körülmények tekintetében fel kell hívni azt is, hogy a vádlott jelen cselekményét folyamatban lévő büntetőeljárások, illetve felfüggesztett szabadságvesztés büntetés hatálya alatt követte el. Enyhítő körülményként értékelendő a vádlott javára az időmúlás.

Mindemellett a Fővárosi Ítéltábla egyetértett a törvényszék által kiszabott büntetés mértékével, az a cselekmény tárgyi súlyát, valamint az elkövető személyében rejlő társadalomra veszélyességet és valamennyi bűnösségi körülményt figyelembe véve alkalmas mind a speciális, mind a generális prevenció érvényesítése szempontjából. Lényeges súlyosítása, a középértéket elérő szabadságvesztés büntetés kiszabása nem szükséges, ugyanakkor méltányos volta miatt enyhítése sem indokolt.

Az ítéltábla a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés kapcsán észlelte, hogy nyilvánvaló elírás folytán, tévesen kerülhetett az az ítélet indokolásának ezen részébe, hogy új igazságügyi elmeorvos szakértők kerültek kirendelésre, illetve a szakértőket egymás jelenlétében meghallgatták, mivel jelen ügyben elmeorvosszakértők kirendelésére nem került sor, illetve szakértők párhuzamos meghallgatására sem.

A tárgyaláson egyedülként meghallgatott 1-es számú igazságügyi orvosszakértő pedig nem kért a megjelenéséért díjat.

Az ítéltábla a költségjegyzék, illetve a tárgyalási jegyzőkönyvek és a nyomozati irat alapján megállapította, hogy az elsőfokú bíróság bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezése részben pontatlan, részben pedig az előbbieken említettek szerint téves, így azt megfelelően helyesbítette.

Az ítélet egyéb rendelkezései törvényesek.

Fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét a bűnügyi költségre vonatkozóan a Be. 372. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 371. § (1) bekezdése szerint helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére a Be. 338. § (1) bekezdése és a Be. 381. § (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéltábla a vádlottat.

Budapest, 2014. év május hó 8. napján

Dr. Czine Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bartkó Levente s.k.
előadó bíró

Dr. Mészáros László s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 20.B.22/2012/57. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.65/2014/9. számú ítéletében írt változtatással a vádlottal szemben a mai napon jogerős és végrehajtható.

Budapest, 2014. év május hó 8. napján

Dr. Czine Ágnes s.k.
a tanács elnöke

Kiadmány hitelélül:
tisztviselő